

conștientizat și de acceptat că Poeta Florilor de Cireș nu mai e printre noi și nu va avea cine să aducă Soarele de la Galați la Chișinău.

Știm cu prisosință că ai rămas printre noi, Poeta „Florilor Dulci de Cireșe Amare”, căci mare ni-i amărăciunea. Ninge cu Flori de Cireș într-un prier de rugăciune și Sufletul Vă levitează spre grădina Cerului. Ați lăsat în urmă pământul imaculat de vers și V-ați înălțat „Aproape de cer”.

CZU 37(498)(092)=135.1

ONISIFOR Ghibu – SAVANT, EDUCATOR ȘI MILITANT ROMÂN

*Dumitru Dan MAXIM,
Biblioteca „Onisifor Ghibu”*

Joi, 30 mai 2024, în cadrul „Zilelor Ghibu”, cu ocazia împlinirii a 141 de ani de la naștere, în Sala Nuciferă a Bibliotecii care poartă numele marelui cărturar-patriot, s-a desfășurat o serie de evenimente culturale dedicate omagierii inimosului român cu dragoste de Basarabia și basarabeni cu genericul „Onisifor Ghibu – savant, educator și militant român”.

Evenimentul a fost deschis de o serie de prezentări (cu caracter retro din activitatea ilustrului cărturar și om politic) de către reprezentanții Bibliotecii gazdă (Dumitru Maxim, Nina Reșetnic) și domnul Nicolae Guștiuc, director adjunct al Liceului Teoretic „Onisifor Ghibu” din Chișinău, urmați de comunicări și referate prezentate de către liceeni.

Astfel, auditoriul a urmărit cronologia vieții și activității lui Onisifor Ghibu, atât ca om al culturii, profesor, publicist, cât și ca activist politic și promotor al valorilor naționale pe întreg spațiul românesc, contextul special fiind activitatea lui în Basarabia.

Liceenii, care au participat la creionarea portretului lui Ghibu, au remarcat faptul că omagiatul zilei a făcut parte din Generația de Aur care a trăit și a luptat pentru înfăptuirea Marii Uniri a Principatelor Române în anul 1918: „Personalitate complexă a științei și culturii românești, Onisifor Ghibu și-a împlinit rostul deplin și și-a croit loc în istoria națională, demonstrând un atașament și devotament sincer față de neam și Țară”.

În cadrul evenimentului, alte două grupe de elevi ale Liceului Teoretic „Onisifor Ghibu” au prezentat un bogat program

cultural-artistic. Grupul artistic „Opincuța Neamului”, ghidat de Aliona Tiron, profesoara de muzică și conducătoarea formației folclorice, a încântat publicul cu bine cunoscutele piese *Basarabie, nu plânge, Basarabie română, Cât trăim pe-acest pământ* și altele, iar ansamblul de fluierași „Voiniceii” (și o fluierită (!) voinicuță), conducător Sergiu Tiron, au înveselit publicul cu câteva piese din arhaicul fond muzical-folcloric al părinților și bunicilor noștri.

Tânăra interpretă Mariana Cazac, elevă a clasei a IX-a, s-a remarcat prin interpretarea pieselor *Doina* pe versurile lui Mihai Eminescu (*Doina* lui Eminescu este pusă pe note (!) de compozitorul Ștefan Diaconu și sună minunat...) și *Dulcea și tandra mea fiară* a compozitorului Eugen Goga (versuri – Vica Demici); iar declamatoarea Sofia Toma, elevă a clasei a VIII-a, a recitat poezia *Marii bărbați* (care au lăsat urme adânci și ocrotitoare în istoria Neamului Nostru) de Vasile Romanciuc.

De menționat că Biblioteca „Onisifor Ghibu” și Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” dezvoltă relații de colaborare de la deschiderea acestora și se află mereu în planul de frunte în ceea ce privește promovarea imaginii omului Onisifor Ghibu – enciclopedistul cu contribuții în diverse domenii: pedagogie, filosofie, istorie, istoria bisericii, organizarea învățământului național pe baze noi, publicistică militantă și culturală, activitate politică etc.

BREVIAR

Doctor în pedagogie, politician, membru corespondent al Academiei Române, un adevărat cronicar al Basarabiei, neobosit luptător pentru drepturile și unitatea poporului român, Onisifor Ghibu a fost unul dintre participanții importanți la realizarea Marii Uniri de la 1918.

12 martie 1917 – 3 aprilie 1917

Pe 12 martie 1917, împreună cu familia, vine la Chișinău. A doua zi, participă la prima întrunire a basarabenilor care puneau în discuție necesitatea creării unui partid politic. Colaborează la fondarea Partidului Național Moldovenesc, intuind perfect că revoluția din Rusia deschide posibilitatea transformării revoluției sociale într-una națională, când se cer drepturi naționale, autonomie teritorială, școală, armată pe principiul național.

Septembrie-noiembrie 1917

În septembrie 1917, Onisifor Ghibu este cel care aduce în Basarabia prima tipografie cu alfabet latin, care scoate de sub tipar manuale, cărți și ziare. A contribuit la apariția câtorva publicații importante, precum *Școala Moldovenească*, unica revistă pedagogică în perioada Primului Război Mondial. A fost unul dintre artizanii fondării și organizării Forului Legislativ, convocat în prima ședință pe 21 noiembrie.

Martie-decembrie 1918

Pe 27 martie 1918, când Sfatul Țării votează Unirea cu România, Onisifor Ghibu era în sală, așa cum a fost prezent și pe 27 noiembrie 1918, când același Parlament votează Unirea fără condițiuni, fotografiindu-se împreună cu deputații Sfatului Țării. După Marea Unire de la 1 decembrie, Onisifor Ghibu revine la Cluj. Este numit șeful instrucțiunii publice din Ardeal, fiind ales deputat în Marele Sfat al Transilvaniei. Participă la fondarea Universității din Cluj unde activează în calitate de profesor universitar.

1945

În 1945, după instaurarea forțată a regimului comunist în România, pentru activitatea naționalistă și antisovietică, este arestat și dus în lagărul de la Caracal, unde a stat 222 de zile.

10 decembrie 1956

Este arestat din nou și condamnat la 5 ani de închisoare corecțională, după ce, pe 31 octombrie 1956, adresează un memoriu conducătorilor URSS, Nichita Hrușciiov și Nicolae Bulganin, în care le vorbește despre necesitatea restituirii Basarabiei, nordului Bucovinei și a ținutului Herța, anexate de sovietici. În 1958 este grațiat.

1958 – 1972

Exclus complet din viața publică, continuă să scrie, lăsând în urma sa zeci de mii de pagini de manuscrise. La 31 octombrie 1972, la Sibiu, inima lui Onisifor Ghibu a încetat să bată. A fost înmormântat de familie la Cimitirul Municipal din Sibiu.